

АЛЕКСІЙ II (Алексий II, Ридигер Алексей Михайлович; 23. 02. 1929, Таллінн — 05. 12. 2008, Москва) — російський церковний діяч. Глава РПЦ з офіц. титулом «Патріарх Московський і Всія Русі». Доктор богослов'я (1984), академік Рос. академії освіти (1993). Почес. чл. С.-Петербур. і Моск. духов. академій. Закін. Ленінгр. духовну академію (1953). 1949 став дяком, 1950 признач. настоятелем Успен. собору в Тарту; від 1958 — протоієрей, від 1959 — благочинний Тарту-Вільян. округу. 1961 прийняв чернечий постриг, признач. єпископом Таллінна та Естонії. Від 1964 — єпископ, керуючий справами Моск. патріархії й постійний чл. Священ. Синоду РПЦ. Від 1968 — митрополит Ленін-

градський і Новгородський. У 1983–86 керував відбудовою Свято-Данилів. монастиря, що нині є резиденцією патріарха. У 1989–90 — нар. депутат СРСР від рад. Фонду милосердя і здоров'я. Член Ради Фонду слов'ян. писемності і слов'ян. культур (1989–91). Працював у комісії Ради національностей з питань культури, традицій, збереження істор. спадщини. 7 червня 1990 на Архієрей. Соборі А. II обрано патріархом Московським і Всія Русі. Ініціатор створення (1991) відділу православ. освіти і катехізації Моск. патріархату. Неприхильно ставився до укр. церк. автокефалії, до діяльності греко-католич. церкви. Автор праць з богослов'я, церк. історії, проблем міжцерк. взаємин.

А. І. Шушківський

Бібліографічний опис:

Алексій II / А. І. Шушківський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43737>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).